

Tekst:
Arhitekta & dizajner enterijera
Marijana Kaštelan
www.archystyle.com
www.atellerkastelan.com

Petnaestogodišnja saradnja modne kuće Prada i arhitektonskog tima OMA-AMO pretvorila se u neverovatan modno-arhitektonsko-umetnički eksperiment. Kroz različite medije – od konceptualnih video-radova do remek-dela savremene arhitekture – ovaj tim nekoliko puta godišnje modu pretvara u događaj.

OMA & PRADA

Arhitektonski eksperiment sa umetničkim potpisom

Modna kuća Prada osnovana je 1913. godine kao porodična manufaktura koja proizvodi elegante torbe, kofere i luksuzni aksesoar od najfinijih materijala. Na njenom čelu danas je Mjuča Prada, koja je, pre nego što je 1978. nasledila porodični posao, doktorirala u oblasti političkih nauka i bila aktivna član Italijanske komunističke partije. Oštromužna žena sa jakim stavom i njen suprug Patricio Bertelli, danas generalni direktor Prade, za nepunih dvadeset godina uspeli su da transformišu mali porodični posao u jednu od vodećih svetskih modnih imperija. Dva strastvena zaljubljenika u savremenu umetnost proširili su polje uticaja na globalnu kulturu i 1993. godine osnovali Fondazione Prada, organizaciju koja promoviše kulturu kao instituciju korisnu i neophodnu u svakodnevnom životu. Partnera za tu misiju pronašli su u arhitekti Remu Kolhasu, slavnom kosmopoliti koji svoje eksperimente pretvara u

realne objekte, menjajući percepciju stvarnosti i pomerajući granice arhitekture. Kao moderni mislioci i ekscentrični kritičari vremena u kome živimo, Mjuča, Bertelli i Kolhasov tim OMA-AMO na samom početku milenijuma počeli su da stvaraju novu istoriju arhitekture modne umetnosti.

MODNO-ARHITEKTONSKI EKSPERIMENT

Prvi njihov eksperiment, sproveden 2001. godine, uspeo je da potpuno uzdrma svet. Imozantan prostor Prada Epicenter u Njuronsku istovremeno je ekskluzivan butik, galerija, pozornica i javni prostor – originalna Prada/OMA laboratorija u kojoj je započelo ispitivanje suštine savremenog društva i kupovine kao osnovne aktivnosti modernog čoveka. "Muzeji, aerodromi, bolnice i škole danas se ne razlikuju mnogo od tržnih centara, jer su svi usvojili trgovinu kao osnovni sadržaj za op-

stanak, što je izazvalo ogroman talas komercijalnih sadržaja koji će transformisati ljubitelje kulture, istraživače, putnike, bolesnike i studente u kupce."

OMA/AMO, 2001.

Kontroverzna marketinška kampanja za Prada Sport iz 2002. nagrađena je najprestižnijom nemačkom nagradom za medije. Usledilo je otvaranje još jedne prodavnice u Los Andelesu i nekoliko studija projekata za Prada prodavnice širom sveta. A onda je u istorijskom centru Seula 2009. osvanuo Prada Transformer – privremeni paviljon koji se pomera kranovima i rotira tako da se prilagodi različitim kulturnim događajima. Arhitektura paviljona osmišljena je kao skup osnovnih geometrijskih tela koja se dodiruju u različitim ravнима i obrazuju neobičnu formu naglašenu translucentnim omotačem. Posmatrajući objekat u osnovi, svaki geometrijski oblik obrazuje podlogu za različite sadržaje, koji su se smenj-

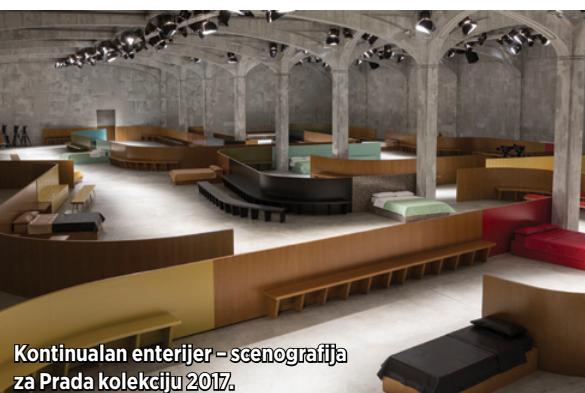
Scenografija za Prada mušku kolekciju jesen-zima 2012.

Patricia Bertelli, Mjuča Prada, Mateo Renzi, Rem Koolhaas ispred Fondacije Prada

Fondacija Prada

Kontinualan enterijer – scenografija za Prada kolekciju 2017.

24 Hour Museum

vali tokom tri meseca, koliko je paviljon bio postavljen. Svaka modna sezona i nova kolekcija otvarale su nova poglavla u istraživanju graniča umetnosti, mode i prostora. Kolekcija za proljeće/leto 2008. donosi scenografiju sa pistom u obliku čvora, koji razdvaja tri nezavisna prostora u kojima je raspoređena publika.

Modni performans kojim je predstavljena muška kolekcija za proljeće/leto 2010. nosi naziv "Tajni prolaz ili Ljubav prema praznini". Obeležila ga je pista skrivena iza sedam metara visokog crnog zida – sa ulaza, prostor izgleda potpuno prazan, samo jaka svetlost dopire kroz horizontalni prorez u zidu, predstavljajući granicu između praznog prostora i trenutka kada počinje performans.

Usledili su modni performansi inspirisani različitim segmentima arhitekture, od apstrakcije gradova, preko dvospratne čelične kuće sa sobama i holom koji je pretvoren u modnu pistu, do beskrajne poljane jarkozelene veštačke trave, na kojoj su pravilno raspoređeni plavi kubusi, između kojih se kreću modeli.

Scenografiju za mušku kolekciju za jesen/zimu 2012. obeležio je ogroman crveni tepih ukrašen apstraktnim motivima u crnoj boji. Uz predimensionisane zlatne lustre, on stvara veličanstvenu atmosferu koja podseća na palate где publika sedi u mraku, a modeli se kreću prema nekom tajanstvenom scenaru.

PRADA FONDACIJA

Fondazione Prada 2015. godine dobija arhitektonski spomenik koji na najbolji način predstavlja suštinu slobodnog duha savremene umetnosti. U industrijskoj zoni Milana, italijanske prestonice mode, kompaktnu arhitektonsko-urbanističku konfiguraciju čini sedam objekata koji su rekonstruisani i pretvoreni u Grad umetnosti. U okviru 19.000 m² jasno se čita ekscentričan Prada/OMA arhitektonski jezik, koji savremenu umetnost prikazuje iz potpuno drugačije perspektive.

"Fondazione Prada nije klasičan projekat rekonstrukcije, niti je nova arhitektura. Te dve intervencije, koje su obično razdvojene, ovde se sukobljavaju u stanju stalne interakcije, krejući celinu od fragmenata koji se nikada neće pretvoriti u statičnu sliku."

Rem Koolhaas

"Kontinualni enterijer" naziv je scenografije u kojoj je predstavljena kolekcija za jesen/zimu 2017. Njene glavne teme jesu fragmenti života u privatnosti doma i ogoljena jednostavnost svakodnevice koja aktivira publiku da fizički oseti prostor, bez previše vizuelnih efekata. Kontinualni drveni zid deli prostor na mnogo malih, privatnih "soba".

U njima su raspoređeni svakodnevni komadi na meštaj, i sve to obučeno je u drvo, keramiku i tople materijale, kreirajući neposredno i intimno iskustvo između publike i mode. Performans su upotpunile i zagonetne poruke ispod fotografija objavljenih neposredno pred reviju: "Revolucija počinje kod kuće" i "Privatnost je luksuz".

Saradnja Prade i OMA-AMO za petnaest godina zauvek je promenila savremeno shvatanje modne arhitekture, i u samoj srži neraskidivo povezala dve suštinske suprotne umetnosti: modu podložnu stalnim, brzim promenama i težnji da se iz sezone u sezonu osmisli nešto novo i drugačije; i arhitekturu koja je stabilna i trajna, napravljena da teži vanvremenskoj lepoti u svojoj postojanosti.